

Ulkomaantyö ja sosiaaliturva

KV-kevätpäivät 7.5.2019

Hanna Hyttinen

Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Sosiaaliturvaa koskeva kansainvälinen sääntely

- EU- ja ETA-maissa sekä Sveitsissä sosiaaliturvaa sääntelee EU:n sosiaaliturva-asetus 883/2004
 - Henkilö kuuluu kerrallaan vain yhden maan sosiaaliturvaan
 - Pääsääntönä työskentelymaassa vakuuttaminen
 - » Poikkeukset pääsäännöstä: Lähetetyt työntekijät ja yrittäjät, useassa maassa työskentelevät, merimiehet, lentohenkilökunta, virkamiehet ja ns. poikkeuslupamenettely
- Suomella on kahdenvälinen sosiaaliturvasopimus Australian, Chilen, Etelä-Korean, Intian, Israelin, Kanadan, Kiinan, Quebecin ja USA:n kanssa
 - Maiden välillä liikkuvien työntekijöiden työeläke kertyy kerrallaan vain yhteen maahan (ei tuplamaksuja)
 - Pääsääntönä työskentelymaassa vakuuttaminen
 - » Poikkeus: Lähetetyt työntekijät/yrittäjät

Lähetetty työntekijä EU/ETA-maissa

- Lähettämisen edellytykset:
 - Lähettäminen tilapäistä
 - » enintään 24 kk (ns. poikkeusluvalla 5 vuotta)
 - Työnantajan täytyy tavallisesti harjoittaa toimintaansa Suomessa
 - » lähettävän työnantajan harjoitettava muuta kuin sisäiseen hallintoon liittyvää merkittävää toimintaa lähtövaltiossa
 - Työ ulkomailla lähettävän työnantajan lukuun
 - » kiinteä yhteys lähettävän työnantajan ja lähetetyn työntekijän välillä säilyttävä koko komennuksen ajan
 - Työntekijän on täytynyt kuulua välittömästi ennen työskentelyn aloittamista Suomen sosiaaliturvalainsäädännön piiriin

→ Työnantaja hakee A1-todistusta ETK:sta

Työskentely useassa EU/ETA-maassa

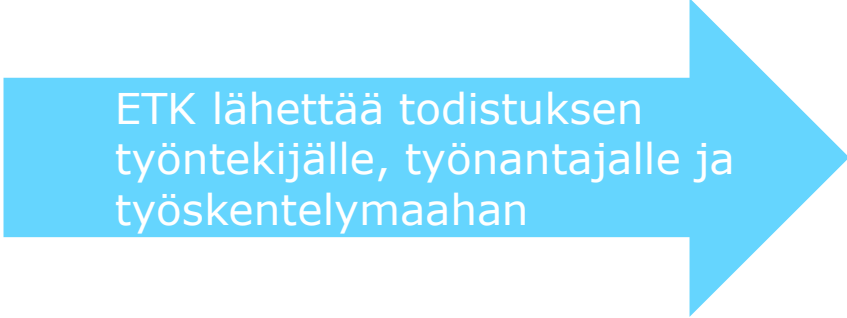
- Myös kahdessa tai useammassa EU/ETA-maassa tai Sveitsissä työskentelevä kuuluu vain yhden maan sosiaaliturvaan
- Useassa maassa työskentelevänä pidetään työntekijää,
 - joka toistuvasti vaihtaa fyysistä työskentelymaata (esim. asentajat, autonkuljettajat, taiteilijat)
 - jonka työ useassa maassa on toistuvasti vuorottelevaa
- Jokaisella on velvollisuus ilmoittaa, jos tekee töitä useassa maassa

→ Työntekijä tai työnantaja hakee A1-todistusta asuinmaasta (Suomessa ETK:sta)

A1-todistus ja todistus sovellettavasta lainsäädännöstä

- A1-todistus koskee vain EU/ETA-maita ja Sveitsiä
- Sosiaaliturvasopimusmaiden osalta käytössä omat todistukset (esim. FI/USA 1A ja FI/CN 1)
 - Vapauttaa työntekijän/työnantajan/yrittäjän muun maan vakuutusmaksuista sopimuksen kattamien maksujen osalta
- Osoittaa, minkä maan sosiaaliturvalainsäädäntöä sovelletaan
- Se jäsenmaa myöntää, jonka sosiaaliturvalainsäädäntöä sovelletaan
- Kertoo työnantajille, minne sosiaalivakuutusmaksut maksetaan
- A1-todistus vapauttaa työntekijän/työnantajan muun maan lakisääteisistä vakuutusmaksuista

ETK lähettää todistuksen
työntekijälle, työnantajalle ja
työskentelymaahan

Yhteystiedot ja lisätietoa

- Eläketurvakeskus
 - p. 029 411 2110
 - asiakaspalvelu@etk.fi
 - ulkomaanasiat@etk.fi
 - Suomi.fi -viestipalvelu
- Hae A1-todistusta sähköisesti
 - <https://www.etk.fi/tyoelakepalvelut/ulkomaantyon-vakuuttaminen/todistuksen-hakeminen/>
- Lue lisää:
 - www.etk.fi/ulkomaantyo
 - <https://www.tyoelake.fi/toissa-ulkomailla/>
 - <https://www.tyoelakelakipalvelu.fi> → Kansainväliset asiat

